

การศึกษาการใช้กลุ่มบำบัดระดับประคองต่อการปรับตัวทางสังคมของผู้ป่วยจิตเภท
ที่มารับการรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลองค์กรักษ์

นางรุ่งทิพย์ จันทราช

โครงการศึกษาอิสระนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF GROUP SUPPORTIVE THERAPY ON SOCIAL ADJUSTMENT
OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS, OUTPATIENT DEPARTMENT
ONGKARAK HOSPITAL

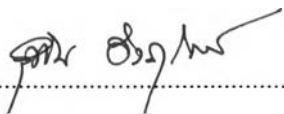
Mrs Rungtip Juntarach

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing
Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2007

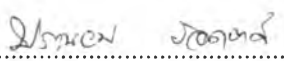
หัวข้อ โครงการศึกษาอิสระ   การศึกษาการใช้กลุ่มบำบัดประคับประคองต่อการปรับตัวทาง
สังคม ของผู้ป่วยจิตเภท ที่มารับการรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอก
โรงพยาบาลองค์กรักษ์
โดย   นาง รุ่งทิพย์ จันทราช
สาขาวิชา   การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำ โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร.ต.อ. หญิง ดร. ยูพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย)

.....กรรมการ
(นางเพชรี คันทสายบัว)

รุ่งทิพย์ จันทราช : การศึกษาการใช้กลุ่มบำบัดระดับประคองต่อการปรับตัวทางสังคม
 ของผู้ป่วยจิตเภท ที่มารับการรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลองครักษ์ (A STUDY
 OF GROUP SUPPORTIVE THERAPY ON SOCIAL ADJUSTMENT OF
 SCHIZOPHRENIC PATIENTS, OUTPATIENT DEPARTMENT ONGKARAK
 HOSPITAL.) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. ดร. อรพรรณ ถือนุญชวิชัย , 140 หน้า

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการปรับตัวทางสังคมของผู้ป่วยจิตเภท
 ที่มารับการรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลองครักษ์ ก่อนและหลังการใช้กลุ่มบำบัด
 ระดับประคอง กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยจิตเภท จำนวน 20 คน ซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจงตาม
 คุณสมบัติที่กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ โปรแกรมกลุ่มบำบัดระดับประคองและ
 แบบวัดการปรับตัวทางสังคม ของผู้ป่วยจิตเภท ซึ่งได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดย
 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และหาค่าความเที่ยงของแบบวัดการปรับตัวทางสังคมของผู้ป่วยจิตเภท
 ได้ค่าความเที่ยงของแบบวัดเท่ากับ .86 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที (paired t- test)

ผลการศึกษาที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

การปรับตัวทางสังคมของผู้ป่วยจิตเภท หลังใช้กลุ่มบำบัดระดับประคอง สูง ขึ้นกว่า ก่อน
 ใช้กลุ่มบำบัดระดับประคอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช ลายมือชื่อนิสิต..... ๕ ๑

ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4977810736 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEY WORD: GROUP SUPPORTIVE THERAPY / SOCIAL ADJUSTMENT /SCHIZOPHRENIC PATIENTS

RUNGTIP JUNTARACH : A STUDY OF GROUP SUPPORTIVE THERAPY ON SOCIAL ADJUSTMENT OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS, OUTPATIENT DEPARTMENT ONGKARAK HOSPITAL. ASSOC. PROF. ORAPHUN LUEBOONTHAVATCHAI., Ph.D., RN. 140 pp.

The purpose of this study was to compare social adjustment of schizophrenic patients, outpatient department Ongkarak Hospital before and after using group supportive therapy. Sample of this study were 20 schizophrenic patients, who met the inclusion criteria. The instruments for this study were group supportive therapy program and social adjustment scale. The instruments were examined for content validity by three professional experts and test for reliability of the scales. The reliability of the scale was .86 . Statistical techniques for data analysis were percentage, mean, standard deviation and paired t - test.

The major findings was as follow:

The social adjustment of schizophrenic patients after using group supportive therapy was significantly higher than before using group supportive therapy. at the .05 level

Field of study: Mental Health and Psychiatric Nursing

Academic year 2007

Student's signature.....
Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญวัชรชัย อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ ผู้ซึ่งให้ความรู้ ชี้แนะแนวทาง ให้คำปรึกษา ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเมตตา เอาใจใส่ และให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษาอย่างสม่ำเสมอโดยตลอด ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งและประทับใจในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณกรมสุขภาพจิต ที่ให้โอกาสผู้ศึกษาได้พัฒนาตนเอง และสนับสนุนทุนการศึกษา ตลอดการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็น อันทรงคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร. ประนอม รอดคำดี ประธานสอบโครงการศึกษาอิสระ อาจารย์ เพชรี คันธสายบัว กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ และคำแนะนำ ทำให้โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณ คุณสุจรยา แสงเขียวงาม และคุณจันรรจา บำเหน็จพันธุ์ ที่อนุญาตให้นำเครื่องมือมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและให้คำชี้แนะในการศึกษา ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ โรงพยาบาล หัวหน้า กลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลองค์กรักษ์ และเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการ ศึกษาครั้งนี้ รวมทั้งขอขอบคุณผู้ป่วยจิตเภททุกท่าน ที่เห็นความสำคัญสละเวลาและให้ความร่วมมือในการศึกษา ขอขอบพระคุณ คุณปราณีพร บุญเรือง ที่คอย ช่วยเหลือ และให้คำแนะนำ ตลอดจนจบการศึกษา ขอขอบคุณ คุณพรชัย จันทราช และลูกๆ ที่ได้คอยดูแล ห่วงใย ให้กำลังใจ และช่วยเหลือสนับสนุน แก่ผู้ศึกษาด้วยดี ทำให้ผู้ศึกษามีความมุ่งมั่น ไม่ท้อแท้ มีพลังในการต่อสู้กับปัญหาอุปสรรคต่างๆ ขอขอบคุณเพื่อน พี่ๆ น้องๆ สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชแผน ข เจ้าหน้าที่ในคณะพยาบาลทุกท่าน ตลอดจนกัลยาณมิตรทุกท่านที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและปรารถนาดีเสมอมา

คุณค่าแห่งความดีงาม และประโยชน์ใดๆ อันเกิดจากการศึกษานี้ ผู้ศึกษาขอมอบให้เป็นพลังอันยิ่งใหญ่แก่ทุกท่านที่ได้กล่าวมาแล้ว รวมทั้งผู้ป่วยจิตเภททุกท่าน ให้มีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่สมบูรณ์ ตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	7
สมมุติฐานการศึกษา.....	11
ขอบเขตการศึกษา.....	11
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคจิตเภท.....	14
การปรับตัวทางสังคม.....	29
กลุ่มบำบัดประคับประคอง.....	38
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	58
3 วิธีดำเนินการศึกษา	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	59
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	60
การดำเนินการศึกษา.....	64
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
5 สรุปและอภิปรายผลการศึกษา.....	84
รายการอ้างอิง.....	93

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก.....	102
ภาคผนวก ก.....	103
ภาคผนวก ข.....	105
ภาคผนวก ค.....	106
ภาคผนวก ง.....	127
ประวัติผู้ศึกษา.....	143

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. กิจกรรมตามโปรแกรมกลุ่มบำบัดระดับประคอง.....	751
2. สรุปปัจจัยบำบัดที่เกิดขึ้นในการทำกลุ่มบำบัดระดับประคอง กลุ่มที่ 1.....	76
3. สรุปปัจจัยบำบัดที่เกิดขึ้นในการทำกลุ่มบำบัดระดับประคอง กลุ่มที่ 2.....	77
4. เปรียบเทียบคะแนนการปรับตัวทางสังคมก่อนและหลัง การใช้โปรแกรมกลุ่มบำบัดระดับประคอง.....	78
5. จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ	81
6. จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส ระยะเวลาการเจ็บป่วย และจำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษาใน โรงพยาบาล.....	82
7. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการปรับตัวทางสังคมก่อนและหลัง การใช้กลุ่มบำบัดระดับประคอง.....	83